

Dječji vrtić VESELI KUTAK
Klanci 1, 21 311 Stobreč
telefon/fax: 021/326-200
mail: zlatko.gale@st.t-com.hr
antonela.pijevac@st.t-com.hr
web stranica: <http://www.vrtic-veseli-kutak.hr>

PROGRAM PREDŠKOLE
DJEČJEG VRTIĆA VESELI KUTAK, STOBREČ
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2014/2015.

ravnateljica Antonela Pjevac

Stobreč, 23.09.2014.
(dopuna siječanj, 2015.)

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. USTROJSTVO RADA.....	5
3. MATERIJALNI UVJETI.....	6
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	8
5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	10
6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA	10
7. SURADNJA S RODITELJIMA	11
8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA	12
9. VREDNOVANJE PROGRAMA.....	12
10. FINANCIRANJE	13
11. ZAKLJUČAK.....	13
12. LITERATURA.....	14

1.UVOD

Program predškole je u pedagoškoj godini 2014/2015. obvezan program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj te je značajno pristupiti izradi programa kako za one ustanove koje organiziraju posebne programe provedbe “male škole” tako i za one ustanove u kojima je implementiran u redoviti program.

Budući će se u Dječjem vrtiću “Veseli kutak” u Stobreču, Program predškole provodi kao integrirani dio redovitog programa odgoja i obrazovanja djece pred polazak u osnovnu školu djeca upisana u vrtić a navršila su do 1. rujna 2014.g. 5 i pol godina nastaviti će polazanje programa bez organizacijskih promjena, a sama provedba bit će usklađena sa odredbama Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/2008. i 90/2010.) i Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole (NN 107/2014.).

Sadržaj, programske zadaće i organizacija provedbe programa predškole moraju omogućavati zadovoljavanje svih djetetovih potreba, a posebno njegovih potreba za sigurnošću, pripadnošću, ljubavlju, samopoštovanjem i poštovanjem drugih osoba te potrebe za samoostvarenjem njegovih osobnih potencijala.

Predškolski odgoj i obrazovanje je temelj cjeloživotnog učenja, usmjeren prema aspektima razvoja djeteta: socio-emocionalnom, tjelesnom i psihomotornom razvoju, kognitivnom i razvoju govora, kreativnosti, izražavanja i stvaralaštva, kojim se dijete podržava za kvalitetno uključivanje u konkretni socio-kulturni kontekst, društvo zasnovano na znanju, uz njegovanje vlastite kulturne baštine.

U predškolskoj dobi stvaraju se temelji koji će se s godinama nadograđivati i usavršavati, imajući u vidu mogućnosti djece predškolske dobi da brže usvajaju vještine i navike iz neposrednog okruženja, te kako dijete uči kada ulazi u interakciju s osobama i predmetima u svome okruženju, ono treba biti zamišljeno tako da potiče djecu na:

- slobodan odabir
- odgovorno ponašanje
- doživljavanje osobnih sposobnosti (razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi).

Pred polazak u školu vrlo je važno da dijete stekne određene navike za organizirani rad, te je organizacija odgojno-obrazovnog procesa usmjerena prema oblicima djetetovog učenja koji vode u tom smjeru:

- aktivni i otkrivački oblici učenja zasnovani na samostalnom istraživanju,
- otkrivanju i rješavanju problema,
- suradnji s drugima.

Kroz ovaj program djetetu je omogućeno uključivanje u grupne i kolektivne aktivnosti i usvajanje normi ponašanja kolektiva tj. razvoj socijalnih vještina. Navedena postupna priprema za obaveze koje postavlja program osnovne škole odvijat će se kroz razvoj i usvajanje sljedećih zadaća:

- djetetove pozitivne slike o sebi i emocionalne stabilnosti (davanjem podrške djeteta u njegovoj aktivnosti, vođenjem djeteta u prepoznavanju svojih potreba i osjećaja te njihovom slobodnom izražavanju),
- socijalne kompetencije i komunikacije (stvaranjem situacija za socijalnu interakciju između odgojitelja, djece i drugih osoba u okolini, osamostaljivanjem djeteta u aktivnostima važnima za očuvanje zdravlja, sigurnost i stjecanje pozitivnih radnih navika te upoznavanje i uvažavanje posebnosti drugih),
- prirodnih oblika kretanja i cjelokupnog psihomotornog razvoja djeteta,
- spoznajnih funkcija djeteta (oblikovanje pojmova i predodžbi, razvoj predčitalačkih/predmatematičkih vještina te uočavanje i rješavanje raznovrsnih problema i zaključivanje),
- govora i svih oblika spontanog izražavanja djeteta (širenje opsega rječnika),
- stvaralačkih mogućnosti djeteta i njegovih izražajnih sposobnosti (sposobnosti uživljavanja, izmišljanja i zamišljanja).

Dječji razvoj je dinamičan i fleksibilan proces, koji se odvija u socijalnom kontekstu, što su i značajke Programa predškole i kao takav primjeren je razvoju optimalnih kompetencija djeteta.

Kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu treba steći i/ili unaprijediti:

- komunikacija na materinskom jeziku i elementarna komunikacija na stranim jezicima
- matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji
- digitalne kompetencije
- učiti „kako učiti,,
- socijalne i građanske kompetencije
- inicijativnost i poduzetništvo
- kulturna svijest i izražavanje
- motoričke kompetencije primjerene dobi.

Najvažnija uloga predškolskog odgoja i obrazovanja je da se kroz kvalitetno i pažljivo praćenje svakog djeteta odgovori na njegove razvojne potrebe i interese, suradnjom obitelji i vrtića, u dobro strukturiranim uvjetima socijalnog i materijalnog okruženja osnaži dijete kako bi razvijalo svoje potencijale, poštujući prirodu njegovog cjelovitog učenja i razvoja.

2. USTROJSTVO PROGRAMA

Ustroj Programa predškole u skladu je sa: Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine br.10/97), Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH br.7/8 od 18.lipnja 1991.g.), Nacionalnim programom odgoja i obrazovanja za ljudska prava (1999.g.), Pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (Hrvatski sabor ,16. svibnja 2008.- čl. 16., 17., 18.,19. i 20.).

U skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole (Narodne novine, 107/14) u Dječjem vrtiću “Veseli kutak”, Stobreč Program predškole integrirani je dio redovitog programa i obuhvaća djecu u godini pred polazak u osnovnu školu. Program će se

provoditi svakodnevno tijekom pedagoške godine od 1.listopada do 31.svibnja u trajanju od 250 sati, te ćemo pri organizaciji rada dati prednost prijedpodnevnoj provedbi programa. Djeca obuhvaćena Programom predškole raspoređena su u četiri vrtićke mješovite skupine, tri skupine cjelodnevnog i jednoj skupini poludnevnog boravka sukladno članku 3., 21. i 22. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/2008. i 90/2010.) s obzirom na trajanje programa i broju djece u odgojno-obrazovnoj skupini.

U skladu sa člankom 17., 25. i 26. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 60/2008. i 90/2010.) voditelji Programa predškole su 7 odgajatelja koji su sa svojim stručnim kompetencijama sposobni reflektivno promišljati svoju odgojno-obrazovnu praksu, povezujući ju sa osobnom edukacijskom filozofijom-implicitnom pedagogijom, kroz kontinuirano usavršavanje, i teže njenom modificiranju i usklađivanju s eksplicitnom pedagogijom /vizijom i misijom ustanove/ te ju usmjeravaju prema budućem razvoju djeteta. Njegujući osobnost svakog djeteta, mijenjaju i svoj osobni stil i način rada, čineći ga isto tako jedinstvenim.

Organizatori i voditelji programa su:

- Grad Split
- ravnateljica
- odgajatelji s položenim stručnim ispitom /odgajatelji s potvrdom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta o priznavanju istog/
- stručni suradnici (pedagoginja i viša medicinska sestra).

3. MATERIJALNI UVJETI

Sukladno članku 17. i 20. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/2008. i 90/2010.) i članku 2. Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole Programom predškole Dječjeg vrtića “Veseli kutak” u Stobreču omogućuje se i potiče optimalan razvoj djeteta pred polazak u osnovnu školu stvaranjem optimalnih uvjeta, koji se odnose na kreiranje vrtićkog okruženja:

- Prostorno-materijalnog okruženja koje omogućuje konstrukciju djetetovog znanja u stalnoj interakciji s razvojno-primjerenim poticajima, na taj način se zadovoljava potreba djeteta za novim iskustvima uz poticanje djeteta na istraživačke aktivnosti koje su usmjerene na razvoj mogućnosti i potencijala djeteta.
- Socijalnog okruženja koje omogućuje sukonstrukciju znanja i vještina kroz kvalitetu odnosa s vršnjacima, odgajateljima, roditeljima i ostalim partnerima u odgojno-obrazovnom procesu, kojima se promiče socio-emocionalna kompetencija djeteta.

Prostorno-materijalna organizacija strukturirana je u skladu s djetetovim potrebama, interesima i mogućnostima. Organizacija prostora omogućava grupiranje djece u manjim skupinama unutar centara aktivnosti. Centri su obogaćeni poticajnim materijalima za istraživanje i kreativno izražavanje djeteta. Uz didaktički materijal i druge pedagoški primjerene i već oblikovane materijale za igru, materijalni poticaji stalno se dopunjavaju i pedagoško neoblikovanim materijalima - prirodne i proizvedene sredine (plodine, osušeno i svježe cvijeće, odjeća, obuća, jednostavni alati, časopisi, novine, kartoni, plastične kutije i boce i sl.). Centri aktivnosti koji su aktualni tijekom cijele pedagoške godine su:

- Centar za početno čitanje i pisanje
- Centar za matematiku i manipulativne igre
- Građevni centar
- Likovni centar
- Glazbeni centar
- Obiteljske i dramske igre
- Centar za istraživanje o prirodi
- Centri na otvorenom prostoru.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

(zadaci, vrste aktivnosti, okvirni sadržaji i teme, metodologija)

Odgojno-obrazovni rad u programu predškole organiziran je u duhu humanističko-razvojne koncepcije i u skladu je sa značajkama humanističko-razvojnog predškolskog kurikuluma. Planiranje i programiranje te izbor sadržaja u skladu je s:

- holističkim pristupom djetetu
- konstruktivističkom teorijom učenja
- integriranim pristupom planiranju
- projektnim planiranjem.

Navedeni ciljevi i zadaci programa proizlaze iz propisanih zakonskih i programskih usmjerenja za sve vrste programa pa tako i za program predškole, koji uvažava:

- humanističku koncepciju (dijete je vrijednost samo po sebi i ima pravo na posebnost)
- razvojni ciklus (ciljevi, zadaci i sadržaji usklađuju se s potrebama i mogućnostima djeteta)
- otvorenost (otvara mogućnost integriranja elemenata različitih suvremenih koncepcija humanistički usmjerenih programa)
- situacijski pristup (program nije strogo planiran i omogućava dopune i izmjene u skladu s aktualnim potrebama i interesima djece i zbivanjima u okruženju djeteta i vrtića).

Razvojne zadaci se konkretiziraju posebno za svako razvojno područje: tjelesni i psihomotorni razvoj, socijalni i emocionalni razvoj, spoznajni razvoj te područje govora komunikacije, izražavanja i stvaranje.

U cilju ostvarenja postavljenih razvojnih zadataka, odgojitelj planira i organizira poticajnu situaciju koja djeci omogućava realizaciju različitih vrsta aktivnosti: životno-praktične i radne aktivnosti, istraživačke, društveno zabavne, aktivnosti izražavanja i stvaranja,

umjetničke, specifične aktivnosti s kretanjem i raznovrsne igre (Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece 1991.g.).

Aktivnosti se predlažu kroz tematske cjeline, sklopove aktivnosti ili odgojne projekte a sadržaji i teme mogu se pronaći unutar svakog područja ljudskog života i rada te se prilagoditi razvojnom stupnju djeteta u godini prije polaska u školu. Kompetentni odgajatelj će prepoznati interese djece za mnogim sadržajima i aktivnostima i osvijestiti mogućnost njihovog utjecaja na ostvarenje pojedinih razvojnih zadaća.

Okvirne teme i sadržaji :

- To sam ja
- Djetetova prava
- Moja obitelj
- Moji prijatelji
- Moja ulica, naselje, grad, država
- Zajednice živih bića
- Komunikacija i informacije
- Promet i prometna kultura
- Umjetnost
- Tradicija i baština
- Vrijeme
- Godišnja doba
- Prirodni elementi.

Metodologija rada zasniva se na interaktivnoj pedagogiji i usmjerena je na aktivno sudjelovanje svakog djeteta, te na ravnopravnoj komunikaciji i razmjeni misli i ideja između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Metodički postupci i oblici rada s predškolskom djecom razlikuju se od onih u prvom razredu osnovne škole.

Dječja igra je najbolji način rada jer u sebi sadrži idealan spoj svih onih pretpostavki za koje smatramo da su potrebne za učenje djeteta predškolske dobi.

Dijete kroz igru shvaća pojmove i njihove međusobne odnose, ulazi u uloge drugih, imitira, doživljava različita iskustva, pohvale, kritike... što čini temelj učenja i tako djeca rad pretvaraju u igru.

Svjesni činjenice kako je odgojni projekt najbolji integrirani oblik rada, u odgojno obrazovnom radu s djecom i roditeljima potičemo razvoj projektnog planiranja.

Odgajatelji – voditelji programa vode bilješke o svom odgojno obrazovnom radu kroz propisanu pedagošku dokumentaciju na razini svoje odgojne skupine .

5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

U našim vrtićima osigurani su svi potrebni uvjeti za pravilan rast i razvoj djece. Život i rad s djecom organiziran je sukladno s programom mjera zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane Dječjeg vrtića “Veseli kutak”, Stobreč.

Provedbu programa prate zdravstvene voditeljice - više medicinske sestre.

6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Voditelji programa su odgajatelji djece predškolske dobi s položenim stručnim ispitom/potvrdom o istom. Stručno usavršavanje planiraju i realiziraju u skladu s godišnjim planom stručnog usavršavanja predškolske ustanove, koja obuhvaća različite oblike edukacije unutar i izvan naše ustanove kao i praćenje suvremene stručne literature.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Važnost Programa predškole jest i u pružanju podrške roditeljima u zahtjevnoj roditeljskoj ulozi u ovom osjetljivom period djeteta, te predstavlja suptilnu prekretnicu koja dijete učenjem kroz igru i igrovne aktivnosti priprema za prelazak na novu životnu razinu i prihvaćanje odgovornosti koje donosi.

Posebnu pozornost posvećujemo razvoju partnerskih odnosa s roditeljima upisane djece. Komunikacija i suradnja s roditeljima realizira se kroz različite formalne i neformalne oblike suradnje:

- roditeljski sastanci
- individualni razgovori
- tematske i praktične radionice
- sudjelovanje roditelja u planiranju, realizaciji i vrednovanju odgojno-obrazovnog rada
- sudjelovanje u realizaciji planiranih aktivnosti izvan vrtića (posjeti, izleti, svečanosti...)

Tijekom trajanja programa predškole, roditelji surađuju i s ravnateljicom i članovima stručno-razvojne službe kroz različite oblike savjetodavnog rada.

Roditeljski sastanci, individualni razgovori i radionice provode se izvan neposrednog rada s djecom a u dogovoru s roditeljima.

Zadaće (u odnosu na roditelje):

- upoznavanje roditelja s programom rada, mogućnostima i postignućima djece
- osvješćivanje roditelja o važnosti poticanja razvoja dječje samostalnosti i kreativnosti
- upoznavanje roditelja s važnošću zadovoljavanja djetetovih prava i potreba
- osnaživanje i pružanje pomoći roditeljima u primjeni odgojnih postupaka
- poticati razvoj partnerskih odnosa s roditeljima.

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Prostor dječjeg vrtića nije jedino mjesto učenja djeteta predškolske dobi. Realizacija programa uključuje i izlazak djece izvan vrtića te aktivno sudjelovanje djece u svim događanjima i organiziranim manifestacijama na lokalnoj razini. Uspješnu suradnju planiramo nastaviti i dalje s:

- Gradskim kazalištem mladih Split
- Gradskim kazalištem lutaka Split
- Kazalištem Produkcija Z
- Kazalištem Bumerang
- Muzej grada Splita
- Vjerskom zajednicom
- Osnovnom školom
- Gradskom knjižnicom
- Turističkom zajednicom grada Splita i Stobreča
- Agencijom za odgoj i obrazovanje
- Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta
- Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Vrednovanje programa provodit će nadležne institucije: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje i Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja kao važni čimbenici vanjskog vrednovanja programa.

Dječji vrtić “Veseli kutak” se u pedagoškoj godini 2012/2013. uključio u projekt samovrednovanja ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja sa čijom provedbom nastavljamo i ove pedagoške godine.

Samovrednovanje je proces od iznimnog značaja za unapređivanje kvalitete rada ustanove, jer je proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja

uspješnosti/kvalitete rada ustanove, a koristi se kao bitan instrument za jačanje kapaciteta ustanove te za napredak, razvoj i uspjeh svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Vrednovanje Programa predškole provodit će se prema metodologiji i instrumentima samovrednovanja na temelju dokumentacije na nivou pojedinca, skupine, vrtića. Dokumentiranje i praćenje procesa ostvarivat ćemo pisanim bilješkama, refleksijama sudionika odgojno-obrazovnog procesa, foto i video zapisima, te anketiranjem sudionika procesa.

10. FINANCIRANJE

U cilju ostvarivanja optimalnih uvjeta za provedbu postavljenih ciljeva financijska sredstva za opću i didaktičku opremu osigurava predškolska ustanova uplatama roditelja, sufinanciranjem iz proračuna lokalne samouprave tj. Grada Splita i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

11. ZAKLJUČAK

Sukladno članku 2. i 16. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/2008. i 90/2010.) i članka 1. Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole držimo značajnim obvezu upisa djece pred polazak u osnovnu školu u dječji vrtić, ističući važnost institucionalnog predškolskog odgoja za cjeloviti razvoj djeteta jer je utemeljen na humanističkim idejama i razvojno primjerenom praksi, koja postavlja **djete subjektom unutar odgojno-obrazovnog procesa, jer dijete kreira svoj razvoj svojim potrebama, interesima, mogućnostima, interakcijama koje ostali dionici (odgajatelji, roditelji, stručni suradnici) procesa prate, poštuju i sukonstruiraju u tendenciji razvijanja kapaciteta kako djetetovih tako i osobnih.**

12. LITERATURA

- Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole, NN 107/14
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, NN br. 63/08 i NN br. 90/10
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, NN 94/13
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, nacrt
- Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava, Zagreb: Vlada RH, 1999.
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, Glasnik Ministarstva prosvjete, kulture i športa, br. 7/8/91
- Izmjena i dopuna Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi, NN 10/97
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, NCVVO, Zagreb, 2012.
- Kurikulum za vrtiće, razvojno-primjereni program za djecu od 3 do 6 godina, Zagreb, 2006.
- Unapređenje kvalitete rada primjenom ISSA pedagoških standard, Biblioteka KPK, Zagreb, 2006.
- Miljak A., Življenje u dječjem vrtiću, Spektar media, 2009.
- Ljubetić M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice, Zagreb, Element, 2014.
- Miljak A., Ljubetić M., Vrtić u skladu s dječjom prirodom-“Dječja kuća”,
- Čudina-Obradović, M.: Igrom do čitanja, Zagreb: Školska knjiga, 1994.
- Sočo, B.: Dijete, odgajatelj, slikovnica, Zagreb: Alinea, 1997.
- Došen-Dobud, A.: Predškola, Zagreb: Alineja, 2001.
- Densmore, A. i Bauman, M.: Vaš uspješan predškolac, Zagreb: Veblecommerce, 2014.
- Slunjski E, Integrirani predškolski kurikulum, Zagreb, Mali professor, 2013.